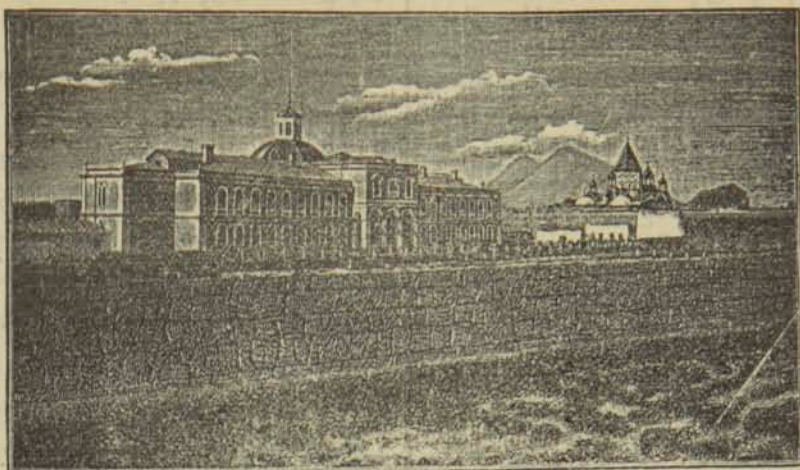

Ա Ր Ա Ր Ա Տ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ՝ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ՝ ՊԱՏՄԱԿԱՆ՝ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ա Մ Ս Ա Գ Ի Ր

ԹԵՄԻ. ԻԷ. ՏԱՐԻ. ՀԱՄԱՐ ԱՇԵՇԵՐԱՐԳ ՅՈՒՆԻՍ 1894 Թ.

Ծ Ա Ն ՈՒ Յ ՈՒ Մ

ԱՐԱՐԱՏ -ի անցիալ համարով ծա-
հուցիւք որ՝
ԹԱԳԱԻՈՐ ԿԱՅՍՐՆ քննութեան
վեհապետ Հայրապետի միջ-
նորդութիւնն եւ քարեհաճեղէ
քոյ տալ կանաւոր նուէրներ
հանգանակութիւն անել Ռու-
սիայի քեմերի Հայոց մէջ՝ ի
նպատակ թիրքիարեան եւ Ե-
րեւանի նահանգում քնակող
սովատանց հայերին:

Վեհապետը մատրելով Երկ-

նաւոր Հօրից Օգոստոսիան
եւ մարդասէր Կայսեր եւ քո-
յր Օգոստոսիան գերդաս-
տանի համար երկար եւ քարե-
քաստիկ կեանք. կը յուսայ, որ
այս Բարձրագոյն քոյրտու-
րիւնից յետոյ, քարեպաշտ հայ
հասարակութիւնը ջերմ եռան-
դով կը շարունակէ օգնութիւն
հասցնել իւր սովատանց հայ-
րեանկիցներին:

ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆԸ մեծ ուրա-
խութեամբ քարեհաճեղ կարգաւ իւր քարե-
պաշտ Հայ որդոց նուիրատուութեանց ցանկն,
լստ որում իւր Հայրապետական սուրբ օրհ-
նութիւնն ուղարկելով ամենքի վրայ, հրամայեց

ոչ միայն իւրաքանչիւրին առանձին կոնդակ օրհնութիւնն և շնորհակալութիւն յայանելի այլ և «Արարատի» մէջ հրատարակել հետզհետէ ստացուող նուիրատուութեանց ցանկը:

Աղքատների օգնութեան մատակարարութիւնը կատարուում է Մորին Վեհափառութեան ս. կոնդակով նշանակած յանձնաժողովի միջոցով: Որի անդամները կարևոր դէպքում այցելում են սովատանջ գիւղերն և տեղըն ու տեղ միջակազրուում է կարօտեալ ընտանիքների կարիքները: Բոլոր օգնութիւններն ու նպաստները նշանակուում են յականէ յանուանէ առանձին ժապաւինեալ մատենում որ պահուում է յանձնաժողովի նախագահ՝ Մայր Աթոռի բարեշնորհ դանձապահի մօտ: Յանձնաժողովի բոլոր աշխատանքներն կեդրոնացած են: որ թէ իւրաքանչիւր կարօտեալ օգնութիւն ստանայ և թէ արդարապէս մատակարարուին Ազգի նուիրատուութիւնները սովատանջների կարեաց համեմատ:

«Արարատ» իւրաքանչիւր համարում հրատարակելով նուիրատուութեանց ցանկեր, առիթ է դնում վերստին դրոշմել այստեղ Մորին Վեհափառութեան Ս. Սրհնութեան հաւաստին առ աղքատախնամ և զթաւիրաւ Հայ ժողովուրդն: որ զիտէ արժանապէս գնահատել իւր սիրեցեալ Հայրապետի հայրական զգացմունքներն: միջոցներ տալով Մորին Վեհափառութեան մխիթարելու Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցու չքաւորուած զաւակներին:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՊՍԵԿԻ Ս. ԽՈՐՀՈՒՐԻԸ

Բ.

ՇՆՈՐՀԱԶՈՒՐԿ ԼՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ՎՃՈՒՏՈՒ ԻՐԵԼԵՏԵՐԸ:

(Հարունակութիւն*)

Թէ ուշադրութեամբ քնենք Հայաստանեայց ս. Եկեղեցու հարուստ կանոնադրութիւնը կոնսենք որ դարերի ընթացքում դրուած կանոնները լրացնում

են իրար: հաստատուելով առաքելոց և Հայոց ս. Հայրերի կանոնական սկզբանց վրայ: Մոր դրուած կանոններն առաւել որոշ են արտայայտում եղած կանոնը կամ խրատացնում են պատիժները կամ թեթեւցնում և կամ հին կանոնական սկզբունքներից օգտուելով նոր հանգամանքների համար կանոններ կազմում: Միայն թէ այդ բոլոր կանոնադրութիւնների մէջ անփոփոխ պահուում են Հայաստանեայց ս. Եկեղեցու դաւանական և բարոյական վարդապետութիւնն: Այսպէս չի էլ կարող լինել որովհետեւ Եկեղեցին հիմնուած է աստուածային հիմունքների և կամ Աւետարանի վրայ: իսկ նորա առաջնորդողն է միշտ մի և նոյն սուրբ Հոգին:

Այսպէս մեզինց վեց դար առաջ դրուում է Կոստանդին Ա. կաթողիկոսն իւր մի կանոնական կոնդակի մէջ. «Հրաման է այս առաքելագիր: որ ի տարւոյն երեք անգամ առաջնորդք եկեղեցւոյ ժողովով տեսանեն զկարգս եկեղեցւոյ: թէ ի՞նչ են ինչն զհոգեւոր յարմարութեամբ զոր Հոգին Սրբաշնորհ: զպատմութեամբ և զխառնութեամբ իւր:»

Սիօն կաթողիկոսը շեշտում է: որ ինքը պարտաւոր է վերահասու լինել «քննել տեսանել զկարգս եկեղեցւոյ, զոր կանոնեցին ս. Հարքն: թէ որպէս ունիցին առաջնորդք կամ ժողովուրդք եկեղեցւոյ: Ընդ նմին և ժողովարարութեամբ զորքն: զիւրեքն իւրեքն: և հոգին: իսկ զթեման ընդ ընդ երեքն իւրեքն:»

Մերսէս Շինողի Պաւսայ ժողովը կամենալով մի կանոն դնել, որ անժառանգ հոգեւորականաց կայքն Եկեղեցունն է: չգիտէր թէ ինչ կանոն էին ունեցել ս. Հայրերն այդ նկատմամբ: ուստի և վախենում էին թէ մի գուցէ հակառակ ընթանան նոցա: ենթարկուելով մարդկային մոլորութեան: Եւ ահա դրուում են իբր ծանօթութիւն. «Արդ՝ այս սահմանադրութիւն եկեղեցւոյ՝ ի հերակղէ Հոռոմոց թագաւորէ: և ի Խոսրովայ Պարսից արքայէ աւուրցն և այսր եղիցի: իսկ ինչ որ յառաջ քան զնոցա ժամանակն գործեցեալ էր՝ մի շարժեցի: զի չգիտեմք ինչ հաստատուն: թէ որպէս կալեալ ...»

Մոյն իսկ Շահապիվանի ս. ժողովը փոքր ինչ

*) Տես. նախընթաց համար:

* Կիրակոս ԽԱ.